

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/172122,66-rocznica-Powstania-Węgierskiego-1956-r-Poznan-23-pazdzier-nika-2022.html>
17.04.2024, 22:45

66. rocznica Powstania Węgierskiego 1956 r. - Poznań, 23 października 2022

23 października 2022 r. w rocznicę wybuchu Rewolucji Węgierskiej 1956 r. jak co roku oddaliśmy hołd uczestnikom tego zrywu wolnościowego pod Tablicami Petera Mansfelda oraz Romka Strzałkowskiego na poznańskich Jeżycach.

Fot. Wielkopolski Urząd
Wojewódzki

Fot. Wielkopolski Urząd
Wojewódzki

Fot. Wielkopolski Urząd
Wojewódzki

Fot. Wielkopolski Urząd
Wojewódzki

Fot. Wielkopolski Urząd
Wojewódzki

Fot. Wielkopolski Urząd
Wojewódzki

Po części oficjalnej w Centrum Edukacyjnym Przystanek Historia IPN w Poznaniu zebrało się kilkanaście osób, by wysłuchać wykładu dr. hab. Rafała Reczka poświęconego tym wydarzeniom.

Zostały one zestawione z ogólną sytuacją geopolityczną, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Polsce, tj. Czerwca 1956 oraz polskiego października. Za ilustracje do rozważań posłużyły fotografie ukazujące przebieg wydarzeń na Węgrzech.

Plac Bema Józsefa,
manifestacja 23
października 1956 r.
pod pomnikiem Bema
/Fortepan /Faragó
György

Nabrzeże Bema,
protestujący maszerują
w kierunku placu Bema
Józsefa 23 października
1956 r. /Fortepan
/Faragó György

Posiedzenie Rady
Ministrów, pośrodku
Imre Nagy /Fortepan
/Göbér Hajnal

Triumf w alei Rakocznego
/Fortepan /Fortepan
/Album023

Imre Nagy przemawia z
do triumfu z balkonu
parlamentu na placu
Lajosa Kossutha. 23
października 1956
/Fortepan /Fortepan
/Album023

Niszczenie pomnika
sowieckiego „żołnierza
wyzwoliciele” –
bocznego posągu
Pomnika Wyzwolenia w
Budapeszcie /Fortepan
/Klausz Adám

Rewolucja węgierska 1956 r. rozpoczęła się 23 października od wiecu studentów w Budapeszcie na znak solidarności z Polską. Manifestujący nawiązywali do robotniczego zrywu z Poznania z 28 czerwca 1956 r. Bunt Węgrów był próbą uwolnienia się spod sowieckiej dominacji i przełamania monopolu partii komunistycznej. Niestety ten heroiczny akt odwagi został krwawo stłumiony przez wojska sowieckie, które wkroczyły do Budapesztu 4 listopada 1956 r. Bilans Węgierskiego Powstania był okupiony daniną krwi, łącznie w wyniku radzieckiej interwencji zginęło 2700 Węgrów, a prawie 20 tysięcy zostało rannych. W wyniku sytuacji panującej po rewolucji na Węgrzech około 200 tysięcy osób, które obawiały się represji, uciekło z kraju. Władze komunistyczne na Węgrzech blisko 26 tysięcy osób postawiły przed sądem, w pokazowych procesach wydano 230 wyroków śmierci.

Symbolem Powstania Poznańskich Robotników z 28 czerwca 1956 i Rewolucji Węgierskiej z 1956 r. są najmłodsze ofiary: Romek Strzałkowski i Peter Mansfeld. Obaj chłopcy ponieśli śmierć w wyniku represji, jakie zastosowały komunistyczne władze przeciw uczestnikom wydarzeń 1956 roku. Peter został powieszony kilka dni po tym, gdy skończył 18 rok życia. Trzynastoletni Romek Strzałkowski został zastrzelony 28 czerwca 1956 r.

Polacy, a szczególnie mieszkańcy Poznania i Wielkopolski nieśli ofiarną pomoc walczącym Węgróm. Dla potrzebujących i walczących Węgrów Wielkopolanie dali dar najcenniejszy –

krwem ratującą ludzkie życie. Według ustaleń historyków pierwsze dwa samoloty z pomocą odleciały z poznańskiego lotniska już 29 października. Łącznie, drogą powietrzną oraz lądową mieszkańcy Poznania, poza krwią, wysłali do Budapesztu 100 kg lekarstw i środków opatrunkowych, 20 ton żywności, 86 elementów wyposażenia ambulatoryjnego oraz wpłacili na konta PCK ponad milion ówczesnych złotych. Z pomocą śpieszyli też mieszkańcy pozostałych wielkopolskich miast, a aż 3,5 tysiąca rodzin z terenu województwa poznańskiego zadeklarowało chęć przyjęcia pod swój dach węgierskich dzieci. Ponadto 30 października wieczorem poznańscy studenci zorganizowali wiec poparcia dla narodu węgierskiego.